

Джордж Райт

Я все полагоджу

(Ідея цього оповідання запозичена із власного сну)

У двері Джекі постукали.

Джекі здригнувся, і його серце заколотилося швидше. Він не любив цей звук і побоювався його - як, зрештою, і будь-яких несподіваних і проникливих звуків. Проте стук у двері був гіршим. Його не можна було одразу викинути з голови, як інші випадкові шуми із зовнішнього світу. Він потребував продовження і вимагав реакцію. Він був *інвазійним*. Зазвичай під цим терміном розуміють медичну процедуру, коли такий собі гострий інструмент - шприц або скальпель - вдирається до організму, розтинаючи тіло. Але для Джекі вторгнення сторонніх звуків - і, найголовніше, людей, що обставали за цими звуками - до його особистого простору було аж таким болісним, як для інших - метал, що устромляється в їхнє тіло. Джекі був у змозі спокійно спілкуватися з людьми на вулиці або в магазині - мабуть тому, що там він бачив їх і заздалегідь знав, коли вони озвуться (а інколи й сам починав розмову з ними першим), або ж тому, що все це відбувалося у *зовнішньому* світі. Але стук у *його* двері - це було зовсім іншою справою. Навіть не зверхній укол, а прагнення гострого жала проштрикнути до самої глибини. Гіршим за це було тільки, коли на нього заходилися *кричати*. Ні, він не асоціював перше з другим. Найчастіше на нього кричала його мати, а вона завжди заходила до його кімнати без стуку (навіть коли йому вже вийшло вісімнадцять). А відтоді, як він почав наймати помешкання у місіс Бальямос, на нього взагалі ніхто не кричав. Та це не вельми заспокоювало Джекі. Він пам'ятав, що люди - непередбачувані істоти, що можуть розпочати кричати в будь-який момент.

Мати називала його "моє покарання". Батька у нього ніколи не було - і, здається, перше було якимось чином пов'язано з другим. Тобто вона вважала, що такий собі на ім'я "Бог" покарав її за те, що вона народила Джекі без батька. Але кричала через це чомусь не на себе і не на Бога, а на Джекі.

Він був, як ведеться тепер казати, дитиною з особливими потребами. Але за часів його дитинства такий зворот ще не був у вжитку, та й жодних особливих потреб у нього, насправді, не було. Радше навпаки - у нього були відсутні звичайні потреби, притаманні дітям (а згодом і дорослим) його віку. Все своє дитинство він майже не виходив на вулицю, перебуваючи у своїй кімнаті, і це його цілком влаштовувало. Йому аж ніяк не хотілося спілкуватися з однолітками (або ще з кимось). Він навіть не дивився телевізор - мультики були для нього тільки безглуздим мерехтінням кольорових плям, і навіть фільми з живими акторами не здатні були захопити і утримати його увагу - він же бачив, що це лишень рухомі картинки, низка дрібчастих цяток на екрані, і взагалі не розумів, як їм можна співпереживати і співчувати. Він взагалі погано розумів людей, починаючи із власної матері, і давненько облишив спроби їх зрозуміти. Все, що йому було від них потрібно - це щоб вони дали йому спокій. Доктори казали, що у нього аутизм, незмінно, зрештою, додаючи - "в легкій формі, що не виключає соціалізацію".

Натомість він дуже добре розумів речі.

Йому було удосталь поглянути на них зсередини тільки раз, щоб зрозуміти їх будування - і що з ними не так (якщо і насправді щось було не так). Коли йому було дев'ять років, він розібрав золотий годинник своєї матері - антикварний хронометр, що дістався їй спадщиною від діда, і який вона дуже цінувала як чи не єдину по-справжньому цінну річ в домі, хоч ніколи й не використовувала як призначено - навіть не накручувала. В цьому і не було сенсу, бо хронометр давно втратив право щодо свого гордого найменування, відстаючи на три хвилини за годину. Джекі розібрав його до останньої найдрібнішої шестерні, і ретельно прочистив всі деталі від бруду, що накопичувався аж століття, а потім знову зібрав. Мати застукала його наприкінці цього

процесу і заходилася кричати, хоч він аж ніяк не міг зрозуміти, чому. Адже він полагодив хронометр, який з того часу став ходити секунда в секунду! Щоправда, йому довелось ховатися від неї під ліжком, поки вона стояла і кричала - але інакше вона би просто не дала йому завершити роботу (що, звісно, також було абсолютно незрозуміло і нелогічно з її боку). Щойно він закрив корпус і закрутив останній гвинтик, він одразу ж виліз, але її це не заспокоїло. З її слів виходило, що він взагалі не був повинен - і не повинен надалі! - торкатися цього годинника! Але чому, якщо він полагодив його? Декілька дні по тому, прагнучи зробити так, щоб вона більш не гнівалася, він, доки вона спала, розібрав усі інші годинники у домі. Мати повсякчас скаржилася, що їй ні на що не вистачає часу, хоч Джекі, знов-таки, не розумів, чим таким особливим вона заклопотана. Вона майже весь час бавила вдома (на роботу вона не ходила, отримуючи чеки від соціальної служби) і довго спала, частенько і днем, якщо перед цим пила смердючу рідину із пляшки. Ба, чи так чи інак, вона казала, що їй не вистачає часу, і Джекі вирішив зробити їй подарунок. Він переналаштував усі годинники таким чином, щоб вони йшли у півтора рази повільніше, так що часу у його матері тепер мало бути хоч лопатою гребти. Але вона знов-таки заходилася на нього кричати! Можливо, тому, що він все ж таки переналаштував не *усі* годинники, не чіпаючи той самий хронометр, і через те зі спроби уповільнити час нічого ніяк не вийшло - але ж вона сама заборонила йому надалі торкатися хронометра! Здається, це була остання його спроба свідомо зробити для матері щось приємне. З того часу він лише намагався не виявляти жодної ініціативи (задовольняючись розбиранням і збиранням лише власних іграшок - тим паче що вони згодом теж потребували лагодження, а нові у матері було за краще не просити) і взагалі як-мога рідше виходити зі своєї кімнати. З роками мати пила більше й більше, і це його тішило. Коли вона спала, вона точнісінько аж ніяк не кричала.

Коли йому минуло вісімнадцять, мати заявила, що більше не отримує за допомогу на нього, і він мусить жити самостійно. Спочатку це налякало його, але коли він зрозумів, що на новому місці у нього буде така кімната, куди вже ніхто не зможе увійти без його дозволу, він одразу заспокоївся. Мати, втім, допомогла йому найняти його перше самостійне помешкання через агенцію нерухомості. Джекі там не вельми сподобалося. Це був довжелезний двоповерховий будинок, де було багато інших квартир, і їх мешканці час від часу кричали. Поміж ними також були охочі до смердючої рідини, але на них вона чомусь впливала інакше - замість того, щоб спати, вони робилися ще більш галасливими і непередбачуваними, аніж звичайно. Зазвичай вони кричали не на Джекі, а один на одного, але все одно, ці звуки, що долинали крізь тонкі стіни, а то і прямцем із двору, змушували його стискатися і клякнути, як коли кричали на нього самого. Але це помешкання було вельми дешевим - лише \$400 за місяць - а Джекі не міг дозволити собі великі витрати. Жодних запоміг він не отримував, бо вважався працездатним, та й насправді був таким. Попервах головним його заробітком був ремонт годинників - що могло б приносити непогані гроші, якби Джекі відкрив власну майстерню з вітриною і вивіскою, зареєстрував її у "Жовтих сторінках" і сидів там щоденно у зазначені години роботи, приймаючи клієнтів. Але це потребувало занадто багато дій у *зовнішньому світі*. Тому Джекі задовольнявся тими, хто приносив годинники йому додому (у кутовий закапелок на другому поверсі не найбільш респектабельного багатоквартирного будинку), дізнавшись про дивного, відлюдкуватого, але дуже вправного годинникаря від знайомих знайомих. Але з роками люди дедалі менше користувалися механічними годинниками, переходячи на смартфони та інші електронні пристрої. Лагодити смартфони Джекі не був здатний. Там були мікросхеми, а з ними він нічого не міг вдіяти. Однак простіші електроприлади підкорювалися йому не гірше, аніж механічні пристрої. Свого часу він навіть відходив місяць на курси із працевлаштування, де його навчили паяти. Там же пояснювали і засади електротехніки, проте ці пояснення лишилися для Джекі порожньою абстракцією. Він так і не збагнув, що являє собою закон Ома, правила Кірхгофа і принцип роботи котушки індуктивності. Але йому це було без потреби - як птаху не потрібне знання аеродинамічних формул. Йому доволі було розібрати пристрій - чи то механічний, чи то

електричний - і подивитися на нього зсередини, щоб зрозуміти, як саме він має працювати. Інколи дефектний елемент - такий, як луснута пружина або звуглілий резистор - впадав до ока одразу і був би наочним будь-кому. Інколи зовнішні ознаки були такими незначні, що їх помічало лише наламане око або чутливий палець Джекі, підкріплені його вже дивовижною інтуїцією (що ґрунтувалася на практичному досвіді, а не обумовлювалася логікою фізичних законів). Траплялося й таке - особливо, звісно, з електричними, а не механічними дефектами - що виявити несправність на око і навіпамацки не щастило навіть йому, і тоді доводилося перебирати і замінювати один елемент по однім, перевіряючи результат - робота, здатна втомити своєю нудотністю будь-кого, але не Джекі. Він був здатен займатися цим годинами, не відчуваючи ані нудьги, ані роздратування - і поповнюючи багаж власної інтуїції, і тому, натрапивши на аналогічну проблему наступного разу, вже міг визначити її без жодних зовнішніх ознак.

Не кожного разу, до речі, він відновлював пристрій в первинному вигляді. Інколи це просто не виходило (зокрема і через брак у нього запчастин), а інколи він сам бачив, що конструкцію можна поліпшити, замінивши якусь її частину простішою і надійнішою (скажімо, електричний елемент механічним, або крихкий пластик - міцним металом). Найголовнішим було визначити основну функцію і змусити працювати саме її, хоча б навіть і не тим способом і не з тими деталями, що передбачалися спочатку - а всім другорядним можна було і зневажити.

І все ж таки ремонт тостерів, порохотягів і кавомолок приносив менший прибуток, аніж ремонт годинників - всі ці пристрої коштували дешево й аж ніяк не могли мати жодної сентиментальною або антикварної цінності, тому більшість людей вважали за краще просто купувати нові, а не ремонтувати ті що вийшли з ладу. У скороченні кількості клієнтів був певний безумовний плюс - Джекі рідше доводилося терпіти їх стук у двері - але на його фінансах це позначалося найпаскуднішим чином. А перспектива улаштуватися до фірми, що займається ремонтом більшої і дорожчої техніки - як то холодильники і пральні машини - Джекі аж ніяк не спокушала. Бавити стільки часу у *зовнішньому світі*, щодня відвідуючи клієнтів у них вдома, та ще й мати над собою начальство, здатне *кричати* - ні, ні, погана, погана ідея. Тож його фінансові справи йшли щонайдалі гірше, а до того ще й агенція з нерухомості продала будинок іншій компанії, і нові власники підвищили орендну платню.

Тож Джекі опинився перед необхідністю терміново підшукувати нове помешкання, що завдало йому цілковиту розгубленість. Він не знав, як це діється. Мати уже не могла йому допомогти, бо померла у лікарні декілька років тому, не залишивши йому жодної спадщини - все, що у неї ще залишалося, пожерли її власні медичні рахунки. (Коли Джекі повідомили щодо її смерті, він не відчув з цього приводу цілком жодних емоцій - хіба що легке задоволення, що вона вже точно ніколи не буде на нього кричати; зрештою, він не бачився з нею вже багато років, і навіть це почуття було швидше атавізмом, що колихнувся в душі, аніж чимось актуальним.) Жодних інших родичів він не мав, так само як не мав і комп'ютера, і шукати інформацію в інтернеті він також не вмів. На щастя, його врятувала сусідка із будинку навпроти, що час від часу приносила йому для полагодження іграшки, які регулярно ламала її дитина. Не те щоб Джекі свідомо попросив у неї допомоги - просто на традиційне вітання "Як ви?" він завжди відповідав чесно, а жінка не пропустила його "погано" повз вуха, а зацікавилася, що сталося. Почувши про його проблему, вона сказала, що її батько багато років наймав студію¹ у флігелі у однієї милої старенької бабці, але саме тепер він перебирається, і місіс Бальямос напевно буде рада пустити на те саме помешкання нового тихого і спокійного мешканця. (Чому її батько на схилі віку тинявся по найманих кімнатах та куди і чому він перебирається тепер, вона не уточнила, але і Джекі це, певна річ, аж ніяк не цікавило.)

Таким чином Джекі познайомився з місіс Бальямос - щирою товстулею, що носила безрозмірні барвисті сукні та ходила перевалуючись, як та качка. Її чоловік помер давно, дітей у

¹ Квартира, що складається із однієї кімнати (зазвичай, об'єднану з кухнею)

неї ніколи не було, і вона жила в цілковитій самотності у відлюдному будиночку на Олд Діксі Хайвей, рясними хащами відокремленому від сусідів. Власне, вулиця тільки й того, що носила гучну назву “шосе”, але насправді була пустельною мало не повсякчас - геть увесь трафік йшов по набагато ширшому шосе ЮС1, яке йшло паралельно на схід (тобто позаду будинку, але набагато далі від нього і до того ж за деревами, тож шум звідти не турбував мешканців). На протилежному боці вулиці взагалі не було жодного житла, там був порослий лабуззям широкий залізничний насип і колії, якими - теж дуже рідко - ходили товарні потяги. На погляд Джекі, місце було майже ідеальним (майже - тому що шум потягів усе ж таки долинав будиночка, але він сприймався скоріше як явище природи, аніж як звук, спричинений людьми). Місіс Бальямос здала йому невеличкий однокімнатний флігель за \$350 (комунальні послуги включено) і погодила скинути ще двадцятку, якщо Джекі буде регулярно стригти дерник і витягувати сміттєві баки на узбіччя, що було для нього зовсім не складним. Коли-не-коли вона ще й ділилася з ним їжею, якої накупляла більше, аніж була спроможна з'їсти. А можливо, їй - нехай вона і не обтяжувалася самотністю і не намагалася нав'язувати Джекі своє товариство - все ж таки було приємно інколи виявити щось на кшталт материнської турботи про свого пожилиця.

Отже, якщо насправді стукала місіс Бальямос, то - оскільки була середина місяця, а не його кінець, коли вона приходила за орендною платнею - було цілком очікувано, що вона принесла черговий частунок. А oprіч неї стукати загальною і не було кому. Проблему з клієнтами на новому місці Джекі вирішив навіть краще за попереднє - для них на двері була припнута записка: "Якщо ви принесли річ для лагодження, будь ласка, залиште її у скриньці за сітчастими дверима². За два дні ви зможете забрати її звідтіля." Завершивши роботу, Джекі клав річ назад у скриньку, приліпивши до неї наліпку з одним з двох варіантів тексту, що ніколи не змінювалися. Найчастіше текст був такий: "Вашу річ полагоджено. Будь ласка, покладіть до скриньки \$..." (сума була єдиною змінною величиною, але зазвичай він брав \$20 - більше просто не мало рації). Але іноді напис свідчив: "Вашу річ не полагоджено. Вам краще купити нову. Якщо ця вам більше не потрібна, будь ласка, залиште її мені для запчастин." Таким чином, тепер він майже ніколи не бачив і не чув своїх клієнтів (хіба що іноді чув шарудіння за дверима, коли вони копірсалися у скриньці, але це було зовсім не так неприємно, як стукіт у двері). Стосовно ж інших відвідувачів будинку - найчастіше це були кур'єри, що привозили черговий пакунок місіс Бальямос, бо вона була великою шанувальницею щодо замовлення речей за каталогами, які поступово перетворювали її квартиру на кшталт затовареного складу сувенірного магазину - то ці люди завжди непохибно стукали у головні двері будинку, а не у флігель Джекі, що знаходився праворуч.

І все ж таки, навіть якщо це місіс Бальямос принесла йому чергову пару пакунків крекерів або скляниць арахісового масла, стукіт у двері - це було вельми неприємно. Особливо тепер, коли він встиг вже майже відвикнути від цього звуку. Отже, Джекі рефлекторно завмер і хвилину просидів нерухомо, немов сподіваючись, що, якщо він не викаже себе, стукіт більше не повториться. Та він, як завжди, повторився, і Джекі пішов відчиняти.

Це й насправді виявилася місіс Бальямос. Але в руках у неї не було пакунку, і її широке обличчя не розійшлося у звичайній посмішці, а лишилося заклопотаним.

- Джекі, - промовила вона, - мені потрібно поїхати на декілька днів. Напевно, на тиждень або трохи довше. Бач, помер мій брат у Техасі. Останній мій найближчий родич.

Це не було адресованим йому запитанням, тому Джекі нічого не сказав.

- Отже, мені потрібно, щоб хтось доглянув Світі, - вела далі вона. - Чи не міг би ти взятися до цього? Це зовсім не складно, потрібно тільки вранці і ввечері випускати її на задній двір, щоб вона зробила свої справи, ну і насипати корм і наливати воду в миску. А я за це

² Screen door - зовнішні двері із сітки з дроту в деяких американських будинках, за якими знаходиться невеликий тамбур і власне головні двері. Часто не замикаються. Кур'єри нерідко отримують вказівку залишати доставлені ними речі за цими дверима (тобто не на ганку, а всередині приміщення, і водночас не турбуючи мешканців)

заплачу тобі, ну, нехай 70 доларів - тобто відніму їх із плати за оренду в цьому місяці. Згодний?

Світі була собакою, яку місіс Бальямос завела кілька років тому, вже після того, як Джекі оселився у флігелі. За пів року зворушливе цуценятко вигналося у красивого і сильного кунделя, але, незважаючи на поважний вигляд і досить-таки грізну породу, у своїй собачій душі Світі так і залишилася грайливим цуценям. Вона обожнювала усіх без винятку і під час появи будь-якої людини у межах досяжності заходила радісно стрибати навколо, калатаючи повітря хвостом і намагаючись лизнути будь-яку незахищену частину тіла. Хазяйка душі за нею не чула (що зрозуміло було вже з даного їй імені³) і розпещувала, як могла, отже Світі не мала жодного поняття щодо дисципліни. Разом з тим не те щоб життя її було аж таким щасливим, бо увесь її світ обмежувався будинком (де, правду кажучи, будь-яке крісло або ліжко були цілковито віддані їй на поталу) і обгородженим задвірком, куди її випускали двічі на добу. Гуляти з нею стара не ходила, бо розуміла, що просто не в змозі утримати сильну собаку на повідку, якщо та дасть ногам волю (а Світі, опинившись на волі, обов'язково дала б).

Якщо людей Джекі не розумів і побоювався, то тварини радше викликали у нього симпатію - хоча й не таку сильну, щоб йому забажалося мати власну. Навіть гавкання Світі, на відміну від різких і гучних звуків людського походження, не дратувало його - можливо тому, що він, погано знавши й інтонаціях людей (доти, поки вони не починали *кричати*), в цьому гавканні виразно чув радісну приязність, аж ніяк не загрозу.

І, звісно, йому потрібні були 70 доларів. Отже, він погодився.

Місіс Бальямос всілася у свою машину - це був старезний "Лінкольн"⁴, незграбний і обтріпаний, із облізлим портретом Елвіса Преслі замість переднього номеру⁵, що їздив тільки після десятихвилинного прогріву на неробочому ході - і від'їхала. Джекі знав, що вона боїться літати, а тому поїде на цьому мотлоху до самого Тексасу і назад - якщо, звичайно, їй вдасться доїхати, щодо чого Джекі аж ніяк не був упевнений. Одного разу він запропонував їй оглянути машину, але, попри те, що раніше він вже лагодив місіс Бальямос кондиціонер, мікрохвильову піч і навіть радіоприймач, по якому вона слухала тепер не Елвіса Преслі, а релігійні передачі, "Лінкольн" вона йому не довірила. Вона запитала, чи доводилося йому ремонтувати машини раніше, і Джекі чесно (як завжди) відповів, що ні (і у нього самого ніколи не було ані машини, ані ліцензії водія), але це не має значення - йому досить тільки повністю розібрати мотор, і він водночас зрозуміє, як його влаштовано і що в ньому потребує лагодження. Чомусь цей аргумент не лише не переконав місіс Бальямос, але й налаштував її ще більш проти цієї ідеї, отже Джекі (який вже сподівався був узяти з неї 50, чи то й усі 100 доларів за цей ремонт) поспіхом відступився, поки вона не почала *кричати*. Досі вона ніколи не кричала на нього, але він знав, що вона загалом на таке здатна - одного разу він чув через двері, як вона кричала на когось по телефону (здається, на службу доставлення, яка зробила щось не так), і навіть вживала при цьому погане слово на "f".

Чи так чи інак, вона поїхала, залишивши йому ключ і пообіцявши телефонувати. Останнє Джекі аж ніяк не сподобалося - телефон у нього був, виданий йому безплатно як неможному, але дзвінки він не любив не менш за стукіт у двері, і завжди тримав телефон вимкнутим. Ну тобто майже завжди - за правилами безкоштовної програми потрібно було здійснювати щомісяця щонайменше один дзвінок, тому кожного місяця якраз після того, як платив оренду плати, Джекі вмикав телефон, вибирав з контакт-листу єдиний наявний там номер - телефонного провайдера, чотири рази поспіль терпляче прослуховував опції голосового меню і з почуттям виконаного обов'язку знову відключав апарат. Але тепер, зрозуміло, телефон варто все-таки увімкнути. Це було частиною роботи, яку він підрядився зробити за \$70.

Увечері Джекі вирушив до помешкання місіс Бальямос робити наступну частину. Світі

³ Sweetie - люба, дорога (буквально - "солодка")

⁴ Старі автомобілі у США дуже дешеві, незалежно від марки

⁵ Автомобілі із флоридською реєстрацією мають номерний знак лише позаду

радісно стрибала навколо, мажучи йому сорочку передніми лапами і намагаючись лизнути, але Джекі, не звертаючи уваги на всі ці перешкоди, підняв залишений біля самих дверей великий пакунок із сухим кормом, а потім вузьким коридором, який лишався між скринями, коробками і різноманітними дрібничками (бо житло місіс Бальямос, як вже згадувалося, являло собою захащений склад, і було дивно, як вона сама пробирається тут з її-то статуєю), вирушив на кухню, де знаходилися не тільки собачі миски, а й двері на задній двір, давненько вже перетворений із місця відпочинку господині у великий нужник для Світі.

Туди Джекі за нею не пішов, та в цьому й не було потреби. Світі бадьоро потрюхикала за ріг будинку і через декілька хвилин дисципліновано повернулася назад, з очікуванням помахуючи хвостом по той бік вікна у дверях. Джекі знову відчинив їй двері, і, поки вона хлестала воду з миски, повернувся до себе.

Все це й насправді було нескладно, але вже на другий день Джекі замислився над тим, що процедуру варто удосконалити і спростити, подібно до того, як він робив це з не досить оптимальними схемами деяких побутових приладів. Він самий у якості дверника для Світі був безперечно зайвою частиною. Насипати корм і наливати воду, звичайно, потрібно (хоч, мабуть, і тут можливо спорудити систему, яка робила б це сама - потрібні два великих баки та механізм, який одчиняв і зачиняв би отвори) але задні двері потрібно просто залишити відкритими, і нехай собака виходить і заходить вільно, коли заманеться. Задній двір обгороджено парканом, отже подітися їй звідтіля нема куди. Вранці Джекі так і зробив, а сам сів на свій велосипед з причепом і поїхав у черговий рейд околицями. Якщо у дитинстві він нечасто виходив із дому, то зараз регулярно здійснював такі рейди, шукаючи виставлені на узбіччі⁶ речей, які можна використати як джерело запчастин - а також і просто для вивчення їх влаштування. Згодом завдяки цим поїздкам - і тим все рідшим випадкам, коли йому так і не вдавалося полагодити який-небудь прилад, який залишався у нього як трофей - у нього нагромадилося стільки різних деталей, що вони вже не вкладалися у його житлі, але місіс Бальямос дозволила тримати їх у сараї.

Його рейд виявився цілком успішним, і, повернувшись додому, він почав конструювати напувалку, яка наповнювала б миску водою щоразу, коли Світі спорожнить її. Ідею і частину деталей він запозичив від унітазного бачка. Годівниця, однак, вимагала модифікувати конструкцію - для визначення кількості сухого корму поплавець був непридатний, отже, тут потрібно спорудити звичайні важільні терези...

Але коли він притягнув щойно виготовлені пристрої до будинку місіс Бальямос, Світі він там не знайшов, і на його поклик вона не з'явилася. Вийшовши все ж таки на задній двір, він не знайшов собаку і там.

Старанно оминаючи сліди її живодіяльності (він не був гидливим, але це було безладдя, а безладдя він не любив), Джекі обійшов двір, оглядаючи його так само ретельно, як він оглядав несправність приладу після відкриття корпусу - і незабаром виявив шуканий дефект. Це був лаз, прокопаний під парканом із задньої сторони будинку. По той бік паркану не було жодного житла, там лише стовбурчилися дикі чагарі, що тягнулися до самого шосе ЮС1 - але Джекі нічого не лишалося, як, взявши із дому поводок, вирушив на пошуки утікачки.

Чагарі не були ані особливо рясні, ані колючі, але там було павутиння, яке лізло в обличчя, і якісь рослини з плодами у вигляді дрібних кульок, які у великій кількості чіплялися до одягу, і це також було безладдя. "Світі, - повторював він, продираючись крізь цю неправильну рослинність. - Світі." (Сам він ніколи не *кричав*, навіть якщо мав для цього підставу.) Нарешті десь попереду-зліва почувся тріск і хрустіння - мабуть, занадто гучні, щоб їх джерелом був кролик або опосум - і Джекі, вирушивши в той бік, побачив шукане. Світі, вся обліплена тими самими прилипчастими кульками, стояла серед невеликої прогалини, де хтось - навряд чи місіс Бальямос - скинув сміття. По шматку картону перед нею пробігла зелена ящірка, і Світі з

⁶ Речі, непотрібні власникам, виставляють на узбіччя, щоб їх забрала сміттярка - або будь-хто охочий. Часто такі речі - меблі, побутова техніка і таке інше - цілком справні і придатні для подальшого використання.

блискавичною мисливською реакцією ударила її лапою, а потім нахилилася обнюхати тільце, що билось в агонії - але, не визнавши його гідним подальшої уваги, знову підняла голову. Вона, безперечно, бачила і чула Джекі, але жодним чином не реагувала на його поклики.

Коли він наблизився до неї, вона відбігла вбік, явно демонструючи, що ще не нагулялася. Джекі підійшов до неї знову, і на цей раз йому вдалося схопити її за нашийник і пристебнути до нього поводок. Проте, коли він потягнув її назад до будинку, повторюючи "додому, Світі, додому", та уперлася всіма чотирма лапами і не мала й гадки йти. Джекі потягнув сильніше, і тоді Світі, зробивши швидкий гвинтуватий рух головою, легко вивернулася з нашийника і втекла у протилежному напрямку. "Погана собака", - сказав Джекі, швидко крокуючи услід за нею. - "Погана собака Світі".

За кущами та деревами вже лунав шум машин, але Світі, що вперше у дорослому житті опинилася за межами будинку, цей звук ні про що не сказав. Наступної миті вона вибігла просто перед вантажівкою, що летіла по шосе ЮС1.

Водій навіть не намагався ані гальмувати, ані викручувати кермо - і в цілому мав рацію, бо якби він зробив перше і друге, важку фуру, скоріше за все занесло б, а то й зовсім перекинуло. Якби Світі потрапила під колесо, її, звісно, розкачало б як коржик. Але собака, побачивши чудовисько, що летіло просто на неї, злякано заметушилася, спробувала відскочити назад - і її вдарило кутом бампера, відкинувши на узбіччя. Водій і після цього зважив за краще не гальмувати, знову справедливо розваживши, що собака, який вискочив йому під колеса - напевно чиясь власність, і не маючи жодного бажання розбиратися із власником. Приспівшому Джекі залишилося лише проводити поглядом фуру, що вшивалася геть. Потім він нахилився над лежачою собакою.

Світі була ще живою. Вона тоненько скиглила на одній ноті - "іііііі" - дивлячись на нього сповненими сліз очима. Коли Джекі торкнувся її голови, вона намагалася лизнути йому руку.

Перш за все Джекі знову надів на неї нашийник, бо того потребував порядок. Потім швидко оглянув і обмацав її. Крові не було. Це було добре - він не знав, чим можна замінити кров, якщо вона витече вся. Але під кудлатою шкурою він відчув несталу, неправильну крихкість переламаних кісток (у Світі був перебитий хребет і кілька ребер). Вона здригалася, коли він торкався цих місць.

- Все буде гаразд, Світі, - сказав він. - Я все полагоджу.

Великі уламки кісток він посадить на суперклей, вирішив він. І скріпить для певності ізоляційною стрічкою. Ті, що подрібнені сильніше, буде можливо замінити металевими трубками або частинами від автомобільної ресори. Таким був попередній план; деталі він уточнить, коли, як завжди, подивиться, як все це влаштовано усередині.

Він спробував взяти собаку на руки, але вона була занадто важкою, щоб її нести, і до того ж скавучала і здригалася (це було неправильно, речі, які він ремонтував перш, ніколи не спричиняли йому активного опору). Тоді Джекі сховався додому по свій велосипедний причеп і відвіз Світі на ньому. Потім поклав собаку, що досі скавучала, на свій верстат і надійно зафіксував кінцівки й голову, щоб вона не заважала йому під час роботи.

Він здогадувався, що це може бути непростим ремонтом - але навряд чи складнішим за лагодження старих годинників з їх дрібнесенькими детальками. Лагодити велику річ завжди легше. Він знав, що зазвичай лагодженням тварин займаються спеціально вивчені люди - ветеринари, але це його анітрохи не бентежило. Лагодити всі інші речі він також навчився самостійно (ну, не беручи ті курси, де його навчили паяти, але паяти Світі йому не доведеться). Врешті решт, хоч місіс Бальямос завжди говорила про Світі "вона", Джекі знав, що собаки, як і усі інші тварини, позначаються бездушним займенником it, нічим, таким чином, не відрізняючись від порохотягу або мікрохвильової печі. Йому достатньо просто подивитися, як все це влаштовано. Головне, що всередині Світі немає мікросхем. З мікросхемами він нічого не міг вдіяти.

Перш за все потрібно було зняти кожух, тобто в цьому випадку шкіру. Було, зрозуміло, незручним те, що конструкція не передбачала жодних гвинтів або застібок, але Джекі вже доводилося мати справу з нероз'ємними з'єднаннями. Він вирішив, що зробить розріз на животі, де той буде не таким помітним, а після закінчення роботи скріпить крайки скріпкозшивачем. Під хутром це не буде впадати в очі. В найгіршому разі, можна буде обстригти трохи шерсті з боків і приклеїти зверху шву.

Коли він завершив цей попередній етап, Світі все ще намагалася смикатися і коли-не-коли скавучала крізь ізоляційну стрічку, якою він зафіксував її щелепи - хоч Джекі знімав шкіру дуже повільно і ретельно, аби не пошкодити їй більше в жодному місці, за винятком початкового розрізу. На жаль, під зовнішнім кожухом виявився ще й внутрішній, що складався з м'яса, жиру і якихось плівок. У деяких місцях зламані кістки простромили їх, але цього було явно недостатньо. Потрібно було вести розбирання далі, щоб дістатися до кожного пошкодженого місця...

Ця робота забрала у Джекі багато годин. Спочатку все ж таки вилилася досить помітна кількість крові, але інтуїція Джекі і тут не схибила - він одразу зметував, як витягати судини пінцетом і перетискати їх лисичками. (Врешті решт, шланги - вони і є шланги.) А незабаром кров і зовсім припинила литися. Світі - мабуть, усвідомивши, нарешті, що він робить їй добре - більше не намагалася смикатися і заважати йому ("Добра собака", - похвалив він її.) Насамкінець йому вдалося ретельно очистити і або склеїти і зафіксувати кожну пошкоджену кістку (для надійності він використовував ще шпиці від парасольки, на які насаджував фрагменти кістки), або повністю замінити її. Прийшла черга зібрати все назад. Ткані, які не вдавалося прилаштувати на попереднє місце (бо вони розпливалися у пальцях слизькою кашею), він замінив поролоном і пінопластом (що повинно було до того ж полегшити загальну вагу конструкції). Потім він натягнув назад шкіру і скріпив її крайки, як і збирався.

- Усе, Світі, - сказав Джекі. - Тепер тобі час їсти. Підемо, опануєш годівницю і напувалку, які я для тебе зробив.

Але Світі ніяк не відгукувалася на його слова, поплескування і постукування. Вона не ворушилася і не подавала ніяких звуків. Коли він спробував поставити її, вона звалилася назад на стіл.

Це було погано. Звичайно, і раніше траплялося - хоч і нечасто - що йому не щастило змусити працювати зламану річ. Але інтуїція підказувала йому, що йому не вдасться просто повернути Світі місіс Бальямос із наліпкою номер 2 ("будь ласка, залиште на запчастини"). Всі ті попередні речі ламалися не тоді, коли перебували на його піклуванні. І місіс Бальямос не заплатить йому 70 доларів. Можливо - навіть буде *кричати*.

Ця думка була такою неприємною, що Джекі наважився на те, на що взагалі-то наважувався вкрай рідко - просити поради в іншої людини.

Він згадав, що у своїх велосипедних рейдах по місту в пошуках запчастин і гідних вивчення речей він час від часу проїжджав повз мисливського магазину, в вітрині якого були виставлені звірі та птахи. Хоч вони просто стояли нерухомо, Світі наразі була не в змозі навіть на це, і Джекі вирішив, що вирушить туди. Втім, він одразу ж зрозумів, що тепер пізній вечір, і магазин, напевно, не працює, отже він поїде туди завтра. Поки що, в будь-якому разі, потрібно було прибратися у кімнаті і випрати одяг. Ремонт Світі виявився найбруднішим з усіх у його житті, і це був не порядок, який Джекі не любив.

Все це до того стомило його, що зранку він проспав довше, ніж звичайно, а потім, перевіrivши, як завжди, скриньку між дверима, знайшов у ній великий старий будильник (господар якого, вочевидь, не довіряв електронним пристроям або просто не прокидався від їх занадто тендітного тирликання). У Джекі вже давно не було можливості попрацювати з механічними годинниками (що було йому до вподоби набагато більше, ніж поратися з електроприладами - він міг би сказати, що механіка шляхетна і естетична, а електрика

брутальна, але не вживав терміни, абстрактні до такої міри), і він охоче став до роботи (до того ж звичайним клієнтам він повертав їх речі за два дні, а місіс Бальямос повинна була приїхати не раніше аніж за п'ять). Цей ремонт не приніс йому жодних неприємних несподіванок (дзвоніння у відродженого будильника виявився і справді гучноголосим, здатним збудити навіть глухого). Але мисливського магазину Джекі дістався лише о чотирьох після півдня.

Їхати було не занадто приємно - магазин знаходився досить далеко (як для велосипедиста), а на вулиці стояла класична спека флоридського липня. Поки його обдувало зустрічне повітря, це ще було нічого, але варто було Джекі злізти з велосипеда, і він одразу відчув, як мокра сорочка огидно липне до тіла. Наперед смакуючи кондиціоновану прохолоду, він увійшов до магазину.

Проте там також виявилось гаряче і задушливо. Відвідувачів у маленькій залі не було. Продавець, він же власник, вгодований і голомозий, сидів на своєму місці на тлі гвинтівок і дробовиків, що висіли на стіні. Просто перед ним на прилавку злуче дзижчав невеличкий вітрогон, спрямовуючи потік теплого повітря просто в його набрякле обличчя, але, виходячи з бісеринки поту, що виблискували на його щоках і голомозині, це не вельми допомагало.

- Як ви робите...? - запитав Джекі, показуючи на вітрину з тваринами. (Він завжди одразу переходив до справи, не обтяжуючи себе передмовами.)

- Добре, - пробуркотів у відповідь господар магазину, не звернувши увагу на вказівний жест і прийнявши його фразу за звичайне вітання⁷. - А ви як?

На це питання (як, втім, і на усі інші) Джекі завжди відповідав буквально.

- Гаряче, - сказав він.

- Так... - пробуркотів товстун. - Кондиціонер не працює. Я вранці залишив замовлення, але...

- Я можу полагодити, - сказав Джекі. У рюкзаку за спиною у нього були інструменти, без яких він зазвичай не виходив із дому на випадок, якщо щось трапиться з велосипедом або зустрінеться гідна розбирання річ, завелика для того, щоб везти її додому всуціль.

- То ви ремонтник? - зрадів власник.

- Я лагоджу *речі*, - уточнив Джекі, маючи на увазі, що не займається лагодженням людей⁸.

- Це тут - пропихкав товстун, квапливо вибираючись з-поза прилавка, щоб провести його до кондиціонера.

Джекі ніколи раніше не мав справу з великим офісним кондиціонером (та й з побутовим - тільки одного разу, коли лагодив його місіс Бальямос), але нічого принципово нового і складного тут не виявилось. Йому навіть не потрібні були запчастини. Незабаром могутній вентилятор зашумів, а по приміщенню почала розливатися омріяна прохолода.

- Скільки я вам винний? - запитав товстун, підійшовши до каси.

Джекі замислився, чи варто брати з нього гроші (і скільки саме - 20 доларів за такий великий кондиціонер було вочевидь замало), або ж одразу перейти питання, що його цікавило. У нього навіть майнула думка, що він може взяти з цієї людини 70 доларів, які не отримає з місіс Бальямос, і таким чином закрити проблему. Але, якщо Світі вийшла з ладу через його провину, він мав її полагодити. Інакше виходив непорядок. І до того ж якщо він цього не зробить, місіс Бальямос, мабуть, буде *кричати*...

Але перш ніж він встиг остаточно домислити цю думку, до приміщення швидкою ходою увійшов чоловік у блакитному комбінезоні з логотипом J.A. на кишені.

- Містер Кулвер? - спитався він. - Я із "Джемісон Аплайанс". У вас не працює

⁷ How are you doing? - вітання, що нині практично витиснуло колишнє How do you do? (використовуються також коротші варіанти How are you?, How's doing?) Якщо "How do you do?" цілком втратило дослівний сенс, тобто це просто "Привіт!", а не запитання "Як ви ся маєте?", то "How are you doing?" має на думці відповідь "Fine, and how are you?"

⁸ Запитання "So, you're a repairman?" Джекі за шумом вітрогону сприйняв як "So, you're repairin' men?"

кондиціонер, вірно?

- Вже працює, - відповів Кулвер. - Щось ви то не можете нікого надіслати увесь день, то надсилаєте одразу двох?

- Двох? - здивовано перепитав чоловік в комбінезоні.

- Цей молодик щойно усе полагодив, - насправді Джекі був не так вже й молодий, йому було 42. - Хіба він не з вашої фірми?

"J.A." зміряв Джекі зневажливим оком.

- Вперше його бачу. Але якщо вам все полагодили, чому ви не скасували замовлення?

- А чому ви не приїхали раніше? Я чекаю вас із самого ранку!

- Просто не встиг, - знизав плечима ремонтник. - У таку спеку багато замовлень на кондиціонери, ви знаєте.

- Ось і я не встиг вам зателефонувати, - відповів Кулвер. - Отже, ми квиті.

- Гаразд, - невдоволено пробурчав "J.A.". - Виходить, моя допомога вам більше не потрібна? Тоді на все добре, сер, - сказав він таким голосом, немов бажав цілком протилежного, і вийшов.

- Нехлюї, - пробурмотів Кулвер йому навздогін. - Але ви? - він знову повернувся до Джекі. - Я гадав, що ви від них. Ви ж сказали, що ви ремонтник.

- Я лагоджу речі, - знову сказав Джекі. - Наразі мені потрібно полагодити собаку.

- Собаку? - здивовано перепитав Кулвер, гадаючи, що не дочув.

Джекі знову вказав пальцем на вітрину з опудалами і повторив своє запитання: - Як ви це робите?

- Ага! - прояснився обличчям Кулвер. - Вам потрібно виправити попсоване опудало? Це може бути не надто легкою справою... Ви раніше займалися таксидермією?

Сам Кулвер був великим шанувальником цього зайняття - усі опудала в магазині були виготовлені ним особисто - і, переконавшись, що перед ним новачок, який бажає спіткати засади ремесла, розквітнув, як і кожна людина, що всілася на свого улюбленого коника - тим паче що він був балакливим, а можливість знайти для свого красномовства вільні вуха терплячого слухача траплялася йому нечасто. Отже, Джекі (який був дуже терплячим слухачем) вийшов із магазину лише дві години по тому, після його закриття (за весь цей час, до речі, там так і не з'явився жоден покупець), і в його рюкзачку лежали пакунки з реактивами (боракс, алюмінієвий галун, кухенна сіль). Кулвер віддав їх Джекі безплатно, точніше - в рахунок оплати за лагодження кондиціонера (вигадавши на цьому, бо коштували вони дешево).

Увійшовши до свого помешкання, Джекі відчув неприємний запах. Крім того, по Світі повзало декілька мух, які з гудінням злетіли, коли він наблизився. Але він уже знав, як з цим боротися.

Щоправда, з пояснень Кулвера він зрозумів, що відновити усі функції Світі в будь-якому разі не вдасться. Власне, Кулвер взагалі-то умів зовсім небагато - його тварини були спроможні лише стояти і нічого більше. Цього, звичайно, було замало. Джекі налагодить головні функції Світі, відкинувши ті, що не настільки важливі і, насправді, тільки заважають основним, не виправдано ускладнюючи конструкцію. Він уже робив так з іншими речами. Його нова, вдосконалена Світі буде оптимальнішою за попередню.

Поміркувавши, він дійшов висновку, що головними функціями Світі були: гавкати, махати хвостом і лизатися. Ще вона, звичайно, ходила і бігала, але саме ці її якості спричинили нинішню проблему. Отже... він вмонтує в її лапи ролики від сумки-візка, і місіс Бальямос зможе возити її за собою на поводку, куди забажає. Але саме туди, куди забажає вона сама, а не Світі, що устереже останню від нових прикросців. Також Світі їла і пила, але це тим паче були зайві функції, що спричиняли тільки марнотратство ресурсів. Не кажучи вже про ті справи, які вона робила на задньому дворі. Від усього цього безумовно слід було позбутися.

Однак насамперед було необхідно зробити те, чого навчив його Кулвер. Видалити всю

несправну начинку, залишивши тільки оброблену реактивами шкіру і кістяк в якості тримального каркаса. Тоді всередині звільниться багато місця, куди стане можливим вмонтувати необхідні пристрої...

Від роботи його відволік один із найбільш неприємних звуків - телефонний дзвінок (справа була, звичайно, не в рингтоні, який власне був цілком мелодійним, а в самому факті - факті зухвалого вторгнення людей із *зовнішнього світу* в його особистий простір). Зрозуміло, це була місіс Бальямос, бо хто ще міг йому телефонувати? Ну, власне кажучи, раз на місяць включаючи телефон, він декілька разів знаходив на автовідповідачі дзвінки від чудних людей, які намагалися продати йому якусь там страховку. Після цього він записав на автовідповідач замість стандартного повідомлення таке: "Привіт, ви зателефонували Джекі Дорріту. Будь ласка, не робіть так більше." А залишені повідомлення відтоді почав видаляти, не прослуховуючи.

Однак це дійсно виявилася місіс Бальямос. Вона повідомила, що щасливо доїхала, і, звичайно ж, побажала дізнатися, як там "її дітонька".

- Я зробив для неї автоматичні напувалку і годівницю, - сказав Джекі. Він зважив на краще не уточнювати, що новій, виправленій Світі ці пристрої вже не стануть у пригоді. Він розумів, що обговорювати це з місіс Бальямос поки що передчасно. І, в будь-якому випадку, цю роботу він ще не завершив.

Проте місіс Бальямос повелася зовсім не так, як він очікував. Замість того, щоб порадіти і заспокоїтися, що Світі тепер завжди матиме їжу і воду, вона стурбовано запитала, чи не вдарять ці штуркує Світі струмом. І це в той самий час, коли сама вона без жодних побоювань користувалася пристроями, полагодженими Джекі, і її струмом жодного разу не вдарило. Воістину, люди - незрозумілі і непередбачувані істоти. Мати справу з речами набагато легше.

- Ні, - відповів Джекі вголос. - Там немає електрики. Тільки механіка.

Це її заспокоїло, але вона висловила наступну нелогічну забаганку - "поговорити зі Світі". Джекі чесно підніс телефон, звідки лунав цюцюкливий голос, до собачого вуха. Світі, зрозуміло, жодним чином на це не відреагувала, але ж вона самісінько так не була б у змозі відповісти і до того, як зламалася. Нарешті цю безглузду розмову було завершено, і Джекі отримав можливість повернутися до роботи.

Простіше за все було вирішити задачу із хвостом - рух йому надавав через редуктор і корбогонковий механізм мотор від міксеру. Погравшись з передатковим числом редуктора, Джекі досяг дуже натурального махання. Забезпечити гавкання було легко технічно - просто умістивши між ребрами Світі касетний магнітофон з окремим виведенням в пашеку динаміком (нижня щелепа при цьому погойдувалася на пружині, а після закінчення гавкання електромагніт становив її на фіксатор). Але потрібно було десь записати власне гавкання. Оскільки комп'ютера у Джекі (як і у місіс Бальямос) не було, завантажити звуки з інтернету він не міг. Спершу Джекі хотів піти з магнітофоном до одного із міських парків, де був собачий майданчик, але проблема вирішилася ще краще. У місіс Бальямос був відеоманітофон, що програвав диски і касети, і ціла коробка касет до нього - здебільшого якісь старі фільми, але одну касету було так і підписано "Світі". Це виявилось домашнє відео, на якому собаку було знято в безлічі епізодів, починаючи із цуценячого віку - кращого Джекі не міг і бажати.

Складніше було із лизанням. Оригінальний язик Світі Джекі викинув разом з іншими тельбухами. Нового язика він вирізав із поролону, обтягнувши його м'якою замшею, але було потрібно зволожувати і нагрівати його (Джекі пам'ятав, яким теплим має бути його дотик). Виходить, функцію пиття доведеться все ж таки повернути... і ось яку конструкцію Джекі зрештою придумав. Шию Світі він встановив на довгий важіль з потужним шарніром унизу. Натиснувши на голову, можна було опустити її вниз, мордою в миску з водою. Прикладене під час цього зусилля (завдяки довжині важеля невелике і цілком доступне для місіс Бальямос) відводило назад толчок насоса і одночасно заводило годинникову пружину. У нижньому становищі відкривався клапан, і через трубку, виведену до нижньої щелепи Світі, в створене

насосом розрідження втягалася вода. Заповнюючи призначену для неї камеру, вона створювала противагу, і голова знову піднімалася вгору. Після цього пружина пускала в рух механізм від годинника з зозулею, який через рівні проміжки часу виштовхував і прибирав назад язик, змочений завдяки капілярам. Втім, обійтися цілком без електрики в цій добре збалансованій механічній конструкції не вдалося - для підігріву язика довелося все ж таки вбудувати в нього нагрівальний елемент...

Загалом, на жаль, виходило, що Світі споживала занадто багато енергії, щоб жити її від батарейок, так що Джекі забезпечив її харчування від мережі, розмістивши дріт всередині поводку, а штекер - в нашийнику. Це, звичайно, обмежувало її мобільність, але Джекі пам'ятав, що з цієї мобільності вже не вийшло нічого доброго, отже буде набагато краще, якщо віднині Світі буде завжди залишатися вдома.

Вдруге місіс Бальямос зателефонувала на шостий день, коли Джекі вже завершив всю роботу зі Світі і натягнув назад вичинену і висушену шкіру. Для таксідерміста-початківця це складний і відповідальний етап, який рідко гарно виходить попервах, бо виявляється, що набивка геть далеко не ідеально відтворює обриси тіла, та ще й з'їхала в процесі. Але Джекі, як завжди, досить було лише раз поглянути на внутрішнє будівництво, щоб запам'ятати його і точно відтворити при зворотному збиранні - байдуже, чи йшлося щодо шестерен або щодо м'язів і сухожилків. І хоч він ніколи раніше не виготовляв муляжі підшкірних тканин, але впорався з цим завданням, навіть не помітивши його складності. Світі дивилася на нього скляними очима (що колись належали плюшевій іграшці), гавкала і махала хвостом. Шум мотора було майже не чути завдяки гарній звукоізоляції поролонових накладок.

І тут місіс Бальямос зателефонувала і повідомила, що її машина зламалася на зворотному шляху (нічого дивного, звісно - скоріше дивно, як вона спромоглася подолати такий довгий шлях хоч би в один кінець), і, відповідно, вона затримається ще на три дні. Вона також сказала, як сумує за своєю Світі, і Джекі дав їй послухати гавкання, яке місіс Бальямос визнала ознакою журби за нею і розчулилася з цього приводу.

Коли вона, нарешті, поклала слухавку, Джекі подумав, що за ці додаткові дні він може ще покращити Світі. Тоді місіс Бальямос буде особливо задоволеною і, можливо, заплатить йому більше ніж обіцяні 70 доларів. Тим паче що їй більше не доведеться витратитися на собачий корм. Та й взагалі, вона добра жінка, яка інколи ділиться з Джекі їжею. Тому вона заслуговує на те, щоб він також зробив їй приємне.

По-перше, він повернув Світі органи чуттів. В її очні ямки замість простих скелець він вставив чутливі елементи інфрачервоного датчика руху, а у вуха - мікрофонні мембрани. Тепер, якщо хтось підходив до Світі з одного боку або гукав її (насправді, звичайно, створював будь-який гучний звук), різниця сигналів, що подавалася на керівний елемент електромотору, змушувала її голову повертатися у відповідний бік, поки сигнали від лівого і правого датчиків не вирівнювалися. Ще один датчик вже було встановлено ззовні будинку над входними дверима - він вмикав світло у темну пору доби, коли хтось підходив до ганку - і саме сигнал від нього, вже без перевірки на рівень освітлення, Джекі використав, щоб вмикати магнітофон. Отже, тепер Світі бралася гавкати щоразу, коли хтось підіймався на ганок - точнісінько так, як вона робила це раніше.

Наостанку, Джекі навчив її підніматися на задні лапи - коліщатка, які він раніше закріпив між її пальцями, автоматично ставилися на стопор, і одночасно звільнялися фіксатори потужних пружин, що стали їй тепер замість м'язів. Йому довелося добряче попрацювати, регулюючи систему таким чином, щоб важелі, розпрямляючись, не штовхали тіло вперед і не підкидали задню частину, а, навпаки, піднімали передню - щоправда, не до цілком вертикального положення, і вже тим паче не залишали надовго в цій вкрай нестійкій позиції, як це вміла робити колишня Світі - але все ж таки її передні лапи відривалися від підлоги дюймів на двадцять, а потім падали назад, і запущений цим ударом мотор надавав рух гідравлічному толоку, а той

знову стискав пружини, спричиняючи можливість нового стрибка. Активізувати цю функцію Джекі вирішив тоді, коли сигнали від інфрачервоних і звукових датчиків одночасно перевищують порогове значення - тобто людина підійшла близько і при цьому голосно говорить зі Світі. А якщо підійшла, але не говорить, тоді вона стрибати не буде. Дуже зручно. Колишня Світі була недисциплінованою і не розуміла, що значить порядок, а нова - цілком інша справа.

І взагалі, виправлена Світі була з усіх поглядів кращою за первісну. Мабуть, буде правильним, якщо місіс Бальямос заплатить йому цілих 100 доларів. Або навіть 120 - 70 обіцяних спочатку плюс 50 за таке складне і успішне лагодження. Тому що здійснити це лагодження варто було в будь-якому разі, не дивлячись на те, що сталося на шосе ЮС1.

Він установив Світі у вітальні, поруч з великим м'яким кріслом, в якому місіс Бальямос дивилася телевизор, і під'єднав до розетки. "Світі!" - гукнув він праворуч. Вона повернула голову до нього. Він обійшов її спереду. Вона провела його поглядом. "Добра собака", - сказав він і погладив її по голові. Світі замахала хвостом, а потім раптом загавкала.

Це було до того несподіваним, що він відсмикнув руку. Світі продовжувала гавкати. Такого не повинно було бути. Датчик на потилиці активував тільки хвіст, але не гавкання. Невжедесь поганий контакт, і доведеться знову розбирати Світі?

Але вже наступної миті він зрозумів, в чому справа. Мабуть, цієї самої хвилини хтось підіймався на ганок. Мабуть, черговий клієнт, який приніс свою річ у ремонт. Але через секунду він почув, як повертається ключ у замку входних дверей.

Місіс Бальямос повернулася на день раніше, аніж він очікував, зрозумів Джекі. Вочевидь, він був не єдиний хороший ремонтник у світі, і невідомий автомеханік зробив свою роботу скоріше, аніж обіцяв - як і сам Джекі завжди обіцяв своїм клієнтам два дні, хоча найчастіше встигав упоратись за один - але, звичайно, не в такому складному випадку, як зі Світі, де потрібно було не виправити єдину проблему, а фактично переробити цілком всю конструкцію. Втім, і з цією задачею він упорався відмінно і мав повне право пишатися результатом - а головне, все ж таки встиг завершити до повернення хазяйки.

- Світі, моя дитинко, - радісно і водночас із задиханням (немов тільки що подолала не три сходинки ганку, а три сходових прольоти) мурмотіла місіс Бальямос, заходячи. - О, Джекі, і ти тут! Ну як ваші справи?

- Дуже добре, - правдиво відповів він.

Однак на обличчі місіс Бальямос, що вже розпливлося було в широкій усмішці, одразу ж відбився перший сумнів щодо його слів. Вона не могла зрозуміти, чому собака не біжить їй назустріч, а продовжує гавкати, нерухомо стоячи на місці. Швидко, наскільки дозволяли комплекція і задихання, вона підійшла до своєї улюблениці.

- Світі?!

Та механічно підскочила, буцнувши носом у товстий живіт хазяйки, що звиснув над нею, і знову впала на передні лапи, клацнувши коліщатками по підлозі. Неголосно, але все ж помітно загудів мотор, стискаючи пружини для нового стрибка.

Місіс Бальямос позадкувала.

- Що... що це?! - видушила вона із себе, не відриваючи погляду від Світі. - Що ти з нею...

- Я виправив її, - гордовито сказав Джекі.

І тоді вона повернулася до нього. Її масне обличчя було неприродно блідим, щоки тремтіли, очі витріщилися, немов у великої жаби. І тут Джекі чітко і ясно зрозумів, що зараз вона почне *кричати*.

Це було неправильно і несправедливо, і він ні в якому разі не міг дати цьому статися.

- Ого! - промовив Кулвер, почувши названу Джекі кількість реактивів. - Велика дичина цього разу, еге ж? Хто це там у вас - олень?

- Ні, - правдиво відповів Джекі, - моя квартирна хазяйка.

Кулвер задоволено розсміявся. Джекі не розумів, що в цьому смішного, але люди були дивними і непередбачуваними істотами, і він давно покинув будь-які спроби їх зрозуміти.

Колись він сказав Кулверу, що лагодить речі, а не людей. Але відмінність, насправді, виявилася зовсім не такою вже й великою. Головне - прибрати зайві функції, які не потрібні і лише заважають.

Місіс Бальямос як і раніше проводить дні, сидячи у своєму улюбленому м'якому кріслі. Вдень вона слухає консервативні і релігійні передачі по радіо, а надвечір запалює світло, а потім гасить його і вмикає телевизор. Ну тобто це роблять таймери, навіть не вбудовані в її тіло, але яка різниця? Оскільки її останній найближчий родич помер у Тексасі, гостей у неї не буває. Тепер не буває вже навіть кур'єрів, оскільки вона більше не робить замовлень за каталогами (хоч останні і продовжують надходити їй на пошту). Декілька разів, щоправда, все ж таки приходили якісь сусідки, та пару-трійку разів - проповідники, що хотіли "поговорити про Господа нашого", але всі вони чули лише гавкання Світі через двері і звуки радіо або телевизора - і кінець кінцем йшли геть. Ті ж самі звичні звуки чують, зрозуміло, і клієнти, що приносять Джекі чергову річ для лагодження. "Лінкольн" зовсім заіржавів, його колеса здулися і поросли травою, але усім також байдуже. Він і раніше виглядав не набагато краще, та й взагалі, хіба мало в містечку будинків, на подвір'ях яких іржавіють старі машини. Служба соціального забезпечення продовжує щомісяця переказувати пенсію місіс Бальямос на її рахунок, звідки так само автоматично списуються гроші за комунальні послуги. Go paperless - go green⁹.

Джекі також продовжує платити їй за квартиру, тому що таким є порядок. Щоправда, якщо колишня місіс Бальямос віддавала перевагу розрахункам готівкою, то виправлена не заперечує проти чеків, які він передостаннього числа кожного місяця кладе їй у кишеню. Джекі має власний рахунок і цілу пачку чекових книжок, тому що за його попереднє помешкання потрібно було платити саме чеками; щоправда, грошей на цьому рахунку майже нема, але це не має значення. Беззаперечна перевага виправленої місіс Бальямос полягає в тому, що чеки, сплачені їй, ніколи не зменшують залишок на рахунку Джекі.

На обличчі місіс Бальямос тепер завжди задоволена усмішка, але її губи склеєно суперклеєм, щоб вона не могла *кричати*. Джекі здогадується, що в своєму новому стані вона в принципі не повинна бути здатною на це, але, бачте, просто про всяк випадок.

Хороший ремонтник ніколи не знехтує надійністю.

2021

(Переклад - Ігор Тараненко)

⁹ Використовуй безпаперові розрахунки - піклуйся про екологію. Гасло компаній, які заохочують своїх клієнтів оформити електронні платежі через комп'ютер або (як в цьому випадку) смартфон.